

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/548/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214207402
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lea Stovičková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2214207402.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: H. J., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXX, proti odporcovi: Platíť sa oplatí, s. r. o., so sídlom Bratislava, Košická 56, IČO: 45 684 618, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda z 5. mája 2014 č. k. 11C/319/2014-25, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa m e n í tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením napadnutým odvolaním nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi, aby sa zdržal výkonu záložného práva k bytu č. X na X. poschodí osembytového obytného domu, súpisné číslo XXX, vchod X, nachádzajúcemu sa na pozemku parc. č. 84/21, zapísanému na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie A., obec A., okres Dunajská Streda a podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu prislúchajúcemu k bytu o veľkosti 1/8, zriadeného Zmluvou o zriadení záložného práva č. 049/2007-BAL uzatvorenou 6.3.2007 medzi H. J., dátum narodenia: X.X.XXXX, trvale bytom A. XXX, A. a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, (predchádzajúce sídlo Bratislava, Račianska 42/A), IČO: 35 807 598, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 23636/B, a to priamym predajom, predajom prostredníctvom realitnej kancelárie, dražbou a vyhlásením verejnej obchodnej súťaže, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Vyslovil, že o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, 4, 6 a 8 a § 76 ods. 1 písm. e) a f) a ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a tým, že navrhovateľ ako vlastník predmetných nehnuteľností a ako účastník záložnej zmluvy osvedčil potrebu nariadenia predbežného opatrenia a preukázal naliehavosť potreby dočasnej úpravy jeho pomerov s odporcom navrhovaným predbežným opatrením, nakoľko preukázal kroky odporcu smerujúce k realizácii záložného práva. Vychádzal z toho, že v posudzovanom prípade záložné právo odporcu k nehnuteľnosti bolo zriadené zmluvou o záložnom práve, uzavretou medzi navrhovateľom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. dňa 6.3.2007, ktorou došlo k zabezpečeniu pohľadávky a jej príslušenstva zo zmluvy o úvere. Navrhovateľ je vlastníkom nehnuteľností, o ktoré v tomto konaní ide. Návrhom vo veci samej sa mieni domáhať určenia neplatnosti zmluvy o úvere a určenia, že záložné právo nevzniklo. Dospel k záveru, že za stavu, keď sa návrhom vo veci samej mieni navrhovateľ domáhať neplatnosti zmluvy o úvere, výkonom záložného práva zo strany odporcu ako záložného veriteľa, je jeho vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam ohrozené a konaním odporcu mu tak hrozí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Po vyhodnotení navrhovateľom predložených listinných dôkazov dospel k záveru, že navrhovateľovi je dôvodné poskytnúť predbežným opatrením dočasnú ochranu a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia a to i za daného stavu, keď skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda subjektívne právo navrhovateľa nie je nepochybné. Vyslovil, že touto dočasnou úpravou sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Obsahom

tejto dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a o návrhu vo veci samej môže rozhodnúť inak. Navrhovateľom uplatňovaný nárok voči odporcovi nie je neopodstatnený a je tu potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca, ktorý navrhol jeho zmenu tak, aby návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý. Odvolanie odôvodnil nesprávne zisteným skutkovým stavom, nakoľko odporca nie je pasívne legitimovaným. Argumentoval tým, že pohľadávka spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. bola naň postúpená zmluvou o podmienenom postúpení pohľadávok z 10.5.2012. Zmluvou z 28.12.2012 postúpil odporca predmetnú pohľadávku voči navrhovateľovi späť na spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. Uviedol, že nikdy nepristúpil k výkonu záložného práva a aj v súčasnosti, ako vyplýva z LV č. XXX, k. ú. A. je záložným veriteľom oprávneným z predmetného záložného práva spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. Vzhľadom k spätnému postúpeniu pohľadávky nie je už možné, aby odporca vykonal predmetné záložné právo, nakoľko mu nepatrí pohľadávka týmto záložným právom zabezpečená. Navrhovateľovi preto nehrozí bezprostredne žiadna ujma na jeho vlastníckom práve. Navrhovateľ preto nemôže uspieť ani v konaní o veci samej. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške súdneho poplatku za odvolanie.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhol uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť z dôvodu vecnej správnosti. Uviedol, že Zmluva o postúpení pohľadávky späť z odporcu na POHOTOVOSŤ, s. r. o. z 28.12.2012 je neplatnou, z dôvodu, že odporuje zákonu a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka a § 265 Obchodného zákonníka). Uviedol, že predbežné opatrenie z 5.5.2014 mu bolo doručené 9.5.2014 a oznámenie odporcu z 26.5.2014 o postúpení pohľadávky mu bolo doručené 4.6.2014, ktoré konanie odporcu považuje účelovým, v snahe zamedziť navrhovateľovi domôcť sa svojho práva.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1 O. s. p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O. s. p.), preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) v rozsahu v súlade s ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru o dôvodnosti odvolania odporcu.

Predmetom konania je nariadenie predbežného opatrenia po začatí konania vo veci samej.

Navrhovateľ si návrhom, doručeným súdu 8.4.2014, uplatnil právo na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom žiadal, aby súd uložil odporcovi, aby sa zdržal výkonu záložného práva do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Svoj návrh odôvodnil tým, že 18.8.2006 bola navrhovateľom ako povinným a spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25 (predchádzajúce sídlo Bratislava, Račianska 42/A), IČO: 35 807 598, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č.: 23636/B uzatvorená zmluva o úvere č. 1800060, v zmysle ktorej spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. poskytla povinnému (v súdnom konaní v postavení navrhovateľa) úver vo výške 20.000,- Sk. Zmluva o úvere obsahovala časť s nadpisom „Plnomocenstvo“, v zmysle ktorej navrhovateľ splnomocnil advokáta Mgr. Tomáša Kušníra, sídlo advokátskej kancelárie Bratislava Údernícka 5, okrem iného aj na uzatvorenie záložnej zmluvy. Na základe plnomocenstva advokát Mgr. Tomáš Kušník, ako zástupca navrhovateľa, uzatvoril 6.3.2007 v mene a na účet navrhovateľa so spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s. r. o. Zmluvu o zriadení záložného práva č. 049/2007-BAL. Záložnou zmluvou bolo zriadené záložné právo k nasledovným nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie A., obec A., okres Čakany: a) byt č. X s príslušenstvom, nachádzajúci sa na X. poschodí osembytového obytného domu, súpisné číslo XXX, vchod X, postavený na pozemku parc. č. 84/21 v A. a b) spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, zariadeniach a príslušenstve domu prislúchajúci k bytu vo veľkosti 1/8. Záložné právo bolo zriadené v prospech spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. na zabezpečenie všetkých pohľadávok spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. voči navrhovateľovi, ktoré vznikli a vzniknú na základe Zmluvy o úvere. Vklad záložného práva do katastra nehnuteľností bol povolený Správou katastra Dunajská Streda 25.6.2007 pod číslom V 1870/07, pričom rozhodnutie o vklade nadobudlo právoplatnosť v rovnaký deň. Právne účinky vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností nastali 25.6.2007. Listom z 10.5.2012 spoločnosť POHOTOVOSŤ, s. r. o. oznámila navrhovateľovi, že pohľadávky spoločnosti POHOTOVOSŤ, s. r. o. voči navrhovateľovi boli postúpené

na odporcu. V zmysle § 151c ods. 3 Občianskeho zákonníka záložné právo prešlo na odporcu. Podľa navrhovateľa, plnomocenstvo je vo vzťahu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľa (ako záložcu) neurčité a nezrozumiteľné. Plnomocenstvo totiž neobsahuje bližšie označenie nehnuteľnosti, ktorá sa má stať predmetom zálohu (chyba označenie listu vlastníctva, katastrálneho územia, parcel, súpisného čísla stavby atď.). Zároveň plnomocenstvo bolo spísané priamo v Zmluve o úvere (v strede textu), bez ďalšej prezentácie prípadného zmluvného vzťahu uzavretého medzi advokátom a navrhovateľom ako klientom. Z celého kontextu Zmluvy o úvere a jej podpisovania je nejasné, akú vôľu mienil navrhovateľ prejavíť podpísaním Zmluvy o úvere. Samotné plnomocenstvo navrhovateľom nie je podpísané. V zmysle vyššie uvedeného v súlade s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka plnomocenstvo predstavuje absolútne neplatný právny úkon. Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že prepojenie medzi advokátom (ktorý mal na základe plnomocenstva zastupovať navrhovateľa) a spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o. (veriteľa v danom zmluvnom vzťahu), je zjavné. Advokát bol totiž vopred zvolený spoločnosťou POHOTOVOŠŤ ako zástupca pre navrhovateľa, nakoľko jeho meno bolo súčasťou predtlačenej formulára Zmluvy o úvere. Je zrejmé, že spoločnosť POHOTOVOŠŤ, s. r. o. advokáta ako zástupcu navrhovateľa uviedla do Zmluvy o úvere za účelom bezproblémového získania zabezpečenia v podobe Záložnej zmluvy a advokát mal konať v súvislosti s návratnosťou úveru spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o. - v prospech spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o.. Vzhľadom na formulárový charakter Zmluvy o úvere, písanej neprehľadne malými písmenami, pri uzatváraní Zmluvy o úvere ani neušil, že niekoho splnomocnil na spísanie záložnej zmluvy. Takéto konanie bolo zo strany spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o. v rozpore s dobrými mravmi a zo strany jeho zástupcu - advokáta v rozpore so zákonom o advokácii. V zmysle uvedeného je plnomocenstvo absolútne neplatné aj pre jednoznačný rozpor záujmov navrhovateľa a advokáta ako splnomocneného zástupcu navrhovateľa. Poukázal tiež na to, že nie je rešpektovaná vyváženosť medzi predmetom Zmluvy o úvere, pokiaľ ide o výšku úveru a jeho príslušenstva a predmetom Záložnej zmluvy, ktorá sa dotýka celého nehnuteľného majetku navrhovateľa v nepochybne ďaleko väčšej hodnote, než je výška plnenia navrhovateľa zo Zmluvy o úvere, tým sa výrazne zasahuje do práv navrhovateľa bez pomenovaného právneho dôvodu, čo je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa navrhovateľa, prípadným výkonom záložného práva v zmysle Záložnej zmluvy (ako to odporca viackrát avizoval) môže dôjsť k zmene vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam a k nezvratnému stavu, keď navrhovateľ príde o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, aj keď vo veci samej zatiaľ rozhodnuté nebolo. Existuje teda nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a je potrebné, aby pomer medzi navrhovateľom a odporcom bol dočasne upravený do právoplatného skončenia súdneho konania, v ktorom sa navrhovateľ bude návrhom vo veci samej domáhať určenia, že záložná zmluva je neplatná a že záložné právo nevzniklo. Súčasne s podaním návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podal navrhovateľ aj návrh vo veci samej, ktorým sa domáha určenia, že Záložná zmluva je neplatná a záložné právo nevzniklo.

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta O. s. p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

V zmysle § 76 ods. 1 O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, a) platiť výživné v nevyhnutnej miere; b) odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; c) poskytnúť aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje; d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde; e) nenakladal s určitými vecami alebo právami; f) niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal; g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia; h) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

Z ustanovenia § 102 vyplýva, že v prípade vzniku potreby dočasne upraviť právne pomery účastníkov postupuje súd podľa citovaného ustanovenia po začatí konania vo veci samej a nariadi predbežné opatrenia.

V zmysle § 76 ods. 1 písm. e) a f) O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami a niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Z ustanovenia § 74 vyplýva, že predbežné opatrenia sú opatreniami dočasnými, ktorými súd upravuje právne pomery účastníkov, nie faktické (musia mať základ v hmotnom práve). Cieľom predbežného opatrenia je umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Nejde o konečnú úpravu a možno ich nariadiť len pokiaľ nie sú dané predpoklady pre rozhodnutie vo veci samej. Je ich možné nariadiť pred začatím konania vo veci samej a aj po začatí konania v už prebiehajúcim konaní. Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia, ktorým sa dočasne upravujú právne pomery účastníkov, je osvedčenie naliehavosti takejto úpravy a osvedčenie nároku vo veci samej a preukázanie vzťahu navrhovaného predbežného opatrenia k predmetu konania vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Keďže ide o úpravu predbežnú a nie konečnú, spravidla preto priamo neupravuje právny vzťah, o ktorom má byť rozhodnuté vo veci samej. Predbežným opatrením možno zabrániť vzniku nenávratného alebo len ťažko napravitelného stavu, v prípade kladného rozhodnutia vo veci samej, pričom rozsah predbežného opatrenia musí byť primeraný právu, na základe ktorého boli dočasne upravené pomery účastníkov. Odvolací súd skúmal preto právny vzťah účastníkov, ktorý žiadal navrhovateľ dočasne súdom upraviť v súvislosti so zásahom do realizácie jeho vlastníckeho práva odporcom, nakoľko žiadal uložiť odporcovi zdržať sa výkonu záložného práva k bytu a podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu.

V posudzovanom prípade záložné právo odporcu k nehnuteľnosti bolo zriadené zmluvou o záložnom práve, uzavretou medzi navrhovateľom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. 6.3.2007, ktorou prišlo k zabezpečeniu pohľadávky a jej príslušenstva zo zmluvy o úvere. Navrhovateľ je vlastníkom nehnuteľností, o ktoré v tomto konaní ide. V danom prípade sa návrhom vo veci samej domáha určenia neplatnosti zmluvy o úvere a určenia, že záložné právo nevzniklo. POHOTOVOSTĚ, s. r. o. oznámila listom z 10.5.2012 navrhovateľovi postúpenie pohľadávky na odporcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok z 10.5.2012. Z textových správ z 30.10.2012 a 31.10.2012, zaslaných pravdepodobne odporcom (vzhľadom na obsah správ) vyplýva, že v prípade neuhradenia dlhu, pristúpi k nútenému výkonu práva.

Súd prvého stupňa dospel na základe stavu veci v čase jeho rozhodnutia k záveru, že navrhovateľ ako vlastník predmetných nehnuteľností a ako účastník záložnej zmluvy osvedčil potrebu nariadenia predbežného opatrenia a preukázal naliehavosť potreby dočasnej úpravy jeho pomerov s odporcom navrhovaným predbežným opatrením, nakoľko preukázal kroky odporcu smerujúce k realizácii záložného práva. Za stavu, keď sa návrhom vo veci samej navrhovateľ domáha neplatnosti zmluvy o úvere, výkonom záložného práva zo strany odporcu ako záložného veriteľa je jeho vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam ohrozené a konaním odporcu mu tak hrozí nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávky z 28.12.2012 medzi odporcom v postavení postupcu a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. v postavení postupníka vyplýva, že pohľadávku voči navrhovateľovi odporca postúpil na POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598. Z oznámenia odporcu o postúpení pohľadávky podľa § 526 Občianskeho zákonníka z 26.5.2014, doručeného navrhovateľovi 4.6.2014, vyplýva, že odporca navrhovateľovi oznámil, že pohľadávku voči nemu postúpil na POHOTOVOSTĚ, s. r. o. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky z 28.12.2012.

Podľa § 151c ods. 3 Občianskeho zákonníka záložné právo prechádza pri prevode alebo prechode pohľadávky zabezpečenej záložným právom na nadobúdateľa pohľadávky. To platí aj vtedy, ak ide o inú zmenu v osobe oprávnenej zo zabezpečenej pohľadávky.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že 28.12.2012 prešlo záložné právo na nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľa z odporcu na POHOTOVOSŤ, s. r. o. spolu aj s postúpenou pohľadávkou voči navrhovateľovi. Ani navrhovateľ netvrdil, že po 31.10.2012, ktorý je dátum poslednej textovej správy, vyvíjal odporca aktivity smerujúce k realizácii záložného práva k nehnuteľnostiam vlastnícky patriacich navrhovateľovi. Keďže zakázať zdržať sa výkonu záložného práva možno len záložnému veriteľovi, ktorým v danom prípade je POHOTOVOSŤ, s. r. o., Bratislava a nie odporca, odvolací súd za daného stavu veci dospel k záveru, že odporca nie je vecne pasívne legitimovaným na uloženie navrhovateľom žiadanej povinnosti dočasným spôsobom.

Odvolací súd podľa § 220 O. s. p. uznesenie súdu prvého stupňa, keďže nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1) zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia z dôvodu absencie pasívnej legitimácie odporcu zamietol.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej v zmysle § 224 ods. 1 O. s. p. podľa § 145 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trnave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.